

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stuurgroep Bonus

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 0126 5124 12 13
F 0126 5124 12 15

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
A.F. Bosma
(Senior) Beleidsmedewerker

M 0126 5124 12 15
5124@minvws.nl

Datum
18 augustus 2020

Aantal pagina's
6

Bijlage
1

memo

Verantwoording Bonusregeling

Aanleiding

Tijdens de stuurgroep van 13 augustus is:

- gevraagd te kijken naar de samenhang tussen de verantwoordingsarrangementen in het kader van de bonusregeling en de reeds door zorginstellingen af te leggen jaarverantwoording met accountantsproduct.
- FEZ in samenwerking met de ADR gevraagd te adviseren over risico's en te nemen beheersmaatregelen.

FEZ/ADR hebben op 24 augustus advies uitgebracht, gebaseerd op stukken die in de stuurgroep van 10 augustus zijn voorgelegd. De projectgroep heeft op dit advies een reactie geformuleerd, 'reactie projectgroep op advies FEZ en ADR'. In deze reactie is ingegaan op de (voorgenomen) te nemen beheersmaatregelen om de mate van onzekerheid/onrechtmatigheid te verminderen.

In deze memo is gekeken naar op welke wijze de reeds door zorginstellingen af te leggen jaarverantwoording een rol kan spelen bij de verantwoording voor de Bonusregeling. De reactie van de projectgroep en de uitkomsten van deze memo hebben geleid tot de hieronder staande te nemen beslispunten. In de bijlage staan een aantal schematische weergaven en een verklarende begrippenlijst.

Beslispunten

Wij vragen u in te stemmen met:

- 1) De verantwoordingsarrangementen zoals deze schematisch zijn weergegeven in schema 1 in de bijlage.
- 2) De verantwoording voor het verantwoordingsarrangement vanaf € 180.000 middels de jaarverantwoording van zorginstellingen op te vragen, in plaats van een separaat accountantsproduct.
- 3) De verantwoording over de af te dragen belasting af laten leggen aan de hand van de werkelijke kosten, in tegenstelling tot de door de stuurgroep gekozen optie op 10 augustus (PxQ subsidie verlenen en ook als zodanig achteraf vaststellen).

Overwegingen

Door de projectgroep is uitgezocht welke zorginstellingen reeds jaarverantwoording dienen af te leggen met een accountantsproduct, of het een lastenverlichting is voor de zorginstellingen en DUS-I om voor de verantwoording van de bonus daarbij aan te sluiten en of dat ook juridisch haalbaar is. Daar is het volgende uit gekomen:

a. Jaarverantwoording

Gebleken is dat zorginstellingen met meer dan 10 werknemers die zorg verlenen op grond van de Zorgverzekeringswet, de Wet langdurige zorg en de Jeugdwet in het kader van de Jaarverantwoording Zorg jaarlijks verantwoorden met een accountantsproduct (zie schema 3 in de bijlage). Daarnaast verantwoorden instellingen die zorg verlenen op grond van de Wet publieke gezondheid (GGD 'en) ook jaarlijks met een accountantsproduct middels de SiSa-verantwoording. Tot slot verantwoorden instellingen die zorg verlenen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (thuiszorg) jaarlijks met een accountantsproduct, als zij in de regel meer dan 50 werknemers hebben. Dat volgt uit Boek 2 van het BW. Dit betekent dat er binnen het arrangement € 25.000 tot € 180.000 ook zorginstellingen zijn die niet de verplichting hebben jaarlijks te verantwoorden met een accountantsproduct en er twee verschillende regimes zouden moeten gelden. Zie voor een verdere toelichting hierop de verklarende begrippenlijst in de bijlage.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Datum
18 augustus 2020

b. Lastenverlichting?

Wel

- Voor een zorginstelling is de inspanning om te controleren tijdens de jaarverantwoording vergelijkbaar met die van een bestuursverklaring, immers zal een bestuurder of de accountant informatie moeten verzamelen. Gezien het feit dat een accountant al bezig is met controle, zal het relatief weinig extra inspanning vergen ook de bonus te controleren.
- Na de jaarverantwoording is de controle afgerond, er zal geen steekproef volgen. Dat is een verlichting voor de zorginstelling en voor DUS-I

Niet

- Binnen het arrangement € 25.000 tot € 180.000 zitten relatief veel kleinere zorginstellingen. Daarvoor is een bestuursverklaring juist relatief gemakkelijk te realiseren.
- Voor de zorginstelling (met name de kleinere) brengen de extra uren voor de accountantscontrole (ook al is dit relatief weinig) extra kosten met zich mee ten opzichte van een interne controle. Afhankelijk van de grootte van de instelling gaat dit om meerdere uren en dus enkele duizenden euro's.
- Voor DUS-I is het geen lastenverlichting. Dat is gelegen in het volgende:
  - o Ten op zichte van een bestuursverklaring (wat 1 formulier is) zal DUS-I bij een jaarverantwoording moeten kijken naar de bijlage bij het jaarverslag (waarin het aantal uitkeringen staat), de ondertekening door de accountant (of het akkoord is) en het verslag van feitelijke bevindingen (of er onregelmatigheden zijn).
  - o Omdat een jaarverantwoording complexer is dan een bestuursverklaring is de kans op een onjuiste aanlevering groter. Dat heeft meer "incomplete" procedures tot gevolg.
  - o Binnen het arrangement € 25.000 tot € 180.000 zal verschillend worden verantwoord, omdat er zorginstellingen zijn die geen verplichting hebben binnen dit arrangement om jaarlijks te verantwoorden middels een accountantsproduct. Het is niet werkbaar om bij te houden wie welk instrument kiest. Dat is van belang om te weten, want op basis daarvan moet de steekproef worden uitgevoerd.
  - o Zorginstellingen kunnen uitstel vragen om de jaarverantwoording aan te leveren, dat geeft extra uitvoeringslast.

c. Juridische haalbaarheid

Voorop moet staan dat wij zijn gebonden aan het Rijksbrede Uniform Subsidiekader (USK), ook ten aanzien van de verantwoording. Het USK schrijft voor dat bij het arrangement van € 25.000 tot € 125.000 niet gevraagd mag worden om een accountantsproduct (aanwijzing 13, eerste lid gelezen in samenhang met aanwijzing 9, eerste lid, sub c). Daarnaast gaat de tekst en toelichting van het USK ervan uit dat een verklaring van werkelijke kosten per definitie een lichtere administratieve last is dan een accountantsproduct (enkel verantwoording over de prestatie, niet over de kosten).

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Datum
18 augustus 2020

De afweging over wat zwaarder weegt, zou in dit geval mogelijk een argument kunnen zijn om van het USK af te wijken. Voor een afwijking van het USK is toestemming van FIN nodig. Dat is gezien de termijnen waaraan wij gebonden zijn in dit geval niet wenselijk en haalbaar.

Daarnaast zou het verantwoorden middels de jaarverantwoording in het arrangement van € 25.000 tot € 180.000 leiden tot een ongelijkheid tussen zorginstellingen binnen dat arrangement. De extra controle door de accountant betekent dat iedere aanvrager die daaronder valt per definitie extra gecontroleerd wordt (door een onafhankelijke derde). Instellingen die een bestuursverklaring afleggen, hebben immers enkel kans op een extra controle middels de steekproef.

Conclusie arrangement € 25.000 tot € 180.000

Uit bovenstaande volgt dat het niet wenselijk is om voor het arrangement € 25.000 tot € 180.000 aan te sluiten bij de door zorginstellingen reeds af te leggen jaarverantwoording. Dat is omdat je binnen één arrangement zal gaan werken met twee regimes (wat ongelijkheid creëert), het niet per definitie voor de zorginstelling en voor DUS-I voor een lastenverlichting zal zorgen en afwijken van het USK in dit geval niet een gewenste route is. Dat is de reden dat het voorstel is aan te sluiten bij de arrangementen zoals weergegeven in schema 1 in de bijlage. De ADR en FEZ wordt gevraagd mee te denken over de invulling van de benodigde steekproef op deze groep aanvragers om onzekerheden/onrechtmatigheden te beperken aan de hand van beheersmaatregelen.

Conclusie arrangement vanaf € 180.000

Gebleken is dat voor het arrangement vanaf € 180.000 het aansluiten bij de jaarverantwoording wel wenselijk is. Dit betreft instellingen met meer dan 100 werknemers en derhalve op grond van de verscheidene wetgevingen reeds jaarverantwoording afleggen met een accountantsproduct. Het vragen om een separaat accountantsproduct zorgt in die gevallen juist voor een extra last ten op zichte van de bestaande verantwoording. Het zal zelfs zo zijn dat de accountant dubbel werk verricht (de geldstromen ten aanzien van de bonus zullen immers voor de jaarverantwoording sowieso behandeld worden). Ook voor DUS-I is het relatief weinig extra last om de jaarverantwoording te controleren ten op zichte van een separate accountantscontrole. Dat maakt dat ten aanzien van dit arrangement wordt gekozen aan te sluiten bij de jaarverantwoording.

Verantwoordingsmoment 1 juni

Bovenstaande conclusie heeft tot gevolg dat de verantwoording pas (uiterlijk) op 1 juni na afloop van het boekjaar kan worden aangeleverd door aanvragers binnen dit arrangement. Om duidelijkheid te creëren over het vaststellingsmoment voor alle aanvragers, is het voorstel de datum van verantwoording voor alle aanvragers op/rond 1 juni te zetten.

Verantwoording af te dragen belastingen

Op 10 augustus is besloten in de stuurgroep dat de subsidie ter compensatie van de af te dragen belasting met een PxQ subsidie verleend wordt en ook als zodanig achteraf wordt vastgesteld. Dit brengt als nadeel met zich mee dat (een deel) van het bedrag achterblijft bij de zorginstelling waardoor sprake kan zijn van staatssteun en een onzekerheid van het gehele bedrag (600 miljoen). Dit nadeel is ook benadrukt in het advies van FEZ/ADR.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Datum
18 augustus 2020

Op het moment dat alle aanvragers de aanvraag tot verantwoording pas kunnen indienen op/rond 1 juni, is ook voor de aanvragers duidelijk wat de werkelijke kosten zijn van de af te dragen belasting. Immers wordt de aangifte hiervan half februari ingediend. Deze voornoemde omstandigheden heeft er, tezamen met het advies van FEZ/ADR, toe geleid dat het controleren van de af te dragen belastingen aan de hand van de werkelijke kosten wenselijker is dan de op 10 augustus gekozen optie. Nadeel van dit voorstel is dat dit zal leiden tot terugvorderingen en (daarmee) een hogere administratieve last voor zorginstellingen en DUS-I. Door te werken met een verklaring van werkelijke kosten, aan te sluiten bij de jaarverantwoording en eventueel terugvorderingen te beperken door een minimaal bedrag af te spreken kunnen deze nadelen worden ingeperkt. Concluderend is het voorstel de keuze aan te passen en de af te dragen belastingen te controleren aan de hand van werkelijke kosten.

Projectgroep Bonus

Bijlage

Schema 1 Voorstel Inrichting arrangementen (mits verantwoord o.b.v. risicoanalyse)

Arrangement	Grootte zorginstelling	Verantwoording
Tot € 25.000	Ten hoogste 13 werknemers (=13*€1.800 aan subsidie) 8.215 aanvragers	In beginsel geen verantwoording: Geen verantwoordingsstukken indienen, wel bewaren voor steekproef. Steekproef enkel bij opname in een M&O, FIOD- en/of SIOD register.
Vanaf € 25.000 tot € 180.000	Ten hoogste 100 werknemers (=100*€1.800 aan subsidie) 1.580 aanvragers	(Bestuurs)verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten en geen accountantsproduct (verantwoording over de prestatie). Ordentelijke administratie over prestatie bewaren voor steekproef.
Vanaf € 180.000	Vanaf 100 werknemers (=100*€1.800 aan subsidie) 755 aanvragers	Jaarverslaglegging met accountantsproduct (verantwoording over kosten en prestatie).

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Datum
18 augustus 2020

Schema 2 USK en Kaderregeling:

Hoogte subsidiebedrag	Grootte zorginstelling	Verantwoording
Tot € 25.000	Ten hoogste 13 werknemers (=13*€1.800 aan subsidie)	In beginsel geen verantwoording: Geen stukken indienen, wel bewaren voor een eventuele controle in de steekproef (direct vaststellen)
Vanaf € 25.000 tot € 125.000	Ten hoogste 69 werknemers (=69*€1.800 aan subsidie)	Verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten en geen accountantsproduct (verantwoording over de prestatie)
Vanaf € 125.000	Vanaf 70 werknemers (=69*€1.800 aan subsidie)	Financieel verslag inclusief accountantsproduct (verantwoording over kosten en prestaties)

Schema 3 Jaarverantwoording Zorg:

Verplichtingen	Voorwaarden	Verantwoording
Geen verantwoordingsplicht	Solistisch werkende jeugdhulpverleners (niet in aanmerking voor bonus)	Geen
Vereenvoudigde verantwoordingsplicht	2 achtereenvolgende balansdata voldoen aan 2 van de 3 onderstaande criteria: - een netto-omzet van minder dan 700.000 euro; - gemiddeld minder dan 10 werknemers; - de waarde van de activa is niet meer dan 350.000 euro (volgens de balans met toelichting).	- Vereenvoudigde vragenlijst op portaal WTZI - een vereenvoudigde balans en resultatenrekening - geen accountantsverklaring

	<i>(10 werknemers = € 18.000 subsidie = < € 25.000)</i>		taris Generaal / plv. taris Generaal e Wetgeving en che Zaken r 6
Volledige verantwoordingsplicht	Alles boven vereenvoudigd <i>(ten hoogste 13 werknemers = € 25.000 subsidie)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - uitgebreide vragenlijst op portaal WTZI - jaarrekening - accountantsverklaring 	

18 augustus 2020

Begrippen

- a. Bestuursverklaring/verklaring werkelijke kosten: De bestuurder van de zorginstelling legt een verklaring af over de uitgevoerde activiteiten/prestatie (in dit concrete geval aan hoeveel zorgmedewerkers de bonus is betaald en hoeveel belasting is afgedragen) waarbij geen bijkomende financiële verantwoording of een accountantsproduct wordt gevraagd. Voor deze verklaring zal een bestuurder onderzoek moeten doen binnen de organisatie om deze met voldoende zekerheid te kunnen ondertekenen. Daarnaast zal de zorginstelling er een ordentelijke administratie op na moeten houden en voorbereid zijn op een steekproef.
- b. Jaarverantwoording Zorg: Op zorginstellingen met een WTZI-toelating (zorgverlening o.g.v. Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg) en vallend onder de Jeugdwet rust jaarlijks de verplichting uiterlijk 1 juni (openbaar) verantwoording af te leggen middels een jaarverslag met een accountantsproduct. Hieronder vallen bijvoorbeeld Jeugdhulpaanbieders, Veilig Thuis instellingen en Regionale ambulance voorzieningen, tezamen maximaal 9.000 instellingen. De verplichting rust niet op instellingen die zorg verlenen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (veelal thuiszorg) of de Wet publieke gezondheid (GGD 'en), tezamen ca. 1.200 instellingen.
- c. SiSa verantwoording: De zorginstellingen vallend onder de Wet publieke gezondheid (GGD 'en), worden gefinancierd vanuit de gemeenten en vallen daarmee onder de SiSa verantwoording. Gemeenten en provincies melden elk jaar aan de Rijksoverheid of en hoe ze (subsidie)geld hebben besteed middels een eenmalige informatieverstrekking met eenmalige accountantscontrole. Deze verantwoording is een bijlage bij de jaarstukken die gemeenten en provincies maken.
- d. Wettelijke controle jaarrekening: Alle rechtspersonen in Nederland (BV's, NV's, coöperaties) zijn gehouden aan de bepalingen in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daarin staan bepalingen over de wijze van opmaken van een jaarrekening en de verplichte accountantscontrole. Een accountantscontrole van de jaarrekening is verplicht op het moment dat een onderneming twee jaar voldoet aan minimaal 2 van de volgende criteria: Omzet € 12 miljoen, Balanstotaal € 6 miljoen en 50 werknemers.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Datum
18 augustus 2020